

Wymagania edukacyjne z przedmiotu Biznes i zarządzanie kl. I technikum

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Kształtowanie kompetencji przedsiębiorczości	- definiuje pojęcie przedsiębiorczości - wymienia cechy osoby przedsiębiorczej - rozumie, na czym polega analiza SWOT	- wyjaśnia zależności między wiedzą, umiejętnościami i postawami związanymi z kompetencjami przedsiębiorczymi - rozumie, jak przedsiębiorczość wpływa na gospodarkę rynkową - dostrzega różnice między przedsiębiorczością w wymiarze psychologicznym i ekonomicznym	- przeprowadza analizę SWOT i samodzielnie interpretuje jej wyniki - wie, jak doskonalić kompetencje przedsiębiorcze - wyjaśnia, jakie znaczenie mają czynniki produkcji dla kształtowania postawy przedsiębiorczej	- prezentuje propozycje własnych cech, umiejętności i postaw osoby przedsiębiorczej - dokonuje analizy SWOT w odniesieniu do różnych podmiotów np. uczelni wyższej, na którą uczeń planuje się dostać	- samodzielnie analizuje i interpretuje podane w podręczniku przykłady - prezentuje własne stanowisko z uzasadnieniem np. na temat niebezpieczeństw związanych z błędną interpretacją przedsiębiorczości
Komunikatywność	- wyjaśnia, czym jest komunikatywność - dostrzega różnice między komunikacją werbalną i niewerbalną - wskazuje źródła konfliktów i wskazuje metody rozwiązywania konfliktów	- rozumie znaczenie komunikatywności dla rozwoju postawy przedsiębiorczej - podaje przykłady barier komunikacyjnych - dostrzega znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w codziennym życiu	- wskazuje metody pokonywania barier komunikacyjnych - wie, jaki rodzaj rozwiązywania konfliktów jest najefektywniejszy i uzasadnia dlaczego	- omawia, w jaki sposób prowadzić skutecznie negocjacje - prezentuje przykłady zasad skutecznej komunikacji w praktyce - stosuje różne formy komunikacji i autoprezentacji	- samodzielnie analizuje i interpretuje podane w podręczniku przykłady - prezentuje własne stanowisko na temat skuteczności negocjacji, mediacji i arbitrażu - wskazuje najczęściej występujące błędy we wzajemnej komunikacji i

					omawia, jak im zapobiegać
Umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych	• wie, że asertywność to nie tylko mówienie „nie” • rozumie, że manipulacja jest postawą negatywną • wyjaśnia, czym jest dobrostan psychiczny • dostrzega, że empatia pozwala lepiej zrozumieć innych	• omawia zachowania asertywne • wskazuje przykładowe techniki manipulacyjne • wie, czym jest dobry i zły stres • rozumie, że empatia pomaga w pracy zawodowej i biznesie	• wyjaśnia, jak skutecznie bronić się przed manipulacją • wie, jak troszczyć się o własny dobrostan psychiczny • wskazuje na znaczenie aktywnego słuchania	• wyjaśnia na przykładach, jakie są skutki stresu i jak z nim skutecznie walczyć • podaje na przykładach przykłady manipulacji w życiu	• samodzielnie analizuje i interpretuje podane w podręczniku przykłady • prezentuje własne stanowisko na temat sposobów obrony przed manipulacją • angażuje się w dyskusje i aktywizuje do niej innych uczniów
Praca zespołowa	• potrafi wymienić przykładowe wady i zalety pracy zespołowej • wie, że zarządzanie czasem przynosi wiele korzyści przedstawia etapy podejmowania decyzji	• potrafi wskazać czynniki, które składają się na sukces pracy zespołowej i indywidualnej • rozumie, jakie bariery przeszkadzają w budowaniu zespołu • wskazuje najważniejsze elementy zarządzania czasem	• wie, czym jest optymalizacja w pracy • wyjaśnia na przykładzie, jak działa macierz Eisenhowera • zna metody zarządzania czasem • wie, co przeszkadza w podejmowaniu decyzji	• analizuje i wyjaśnia różnice w efektywności pracy wynikające ze specyfiki pracy zespołowej i indywidualnej • wyjaśnia na przykładach, która metoda zarządzania czasem jest najefektywniejsza	• samodzielnie analizuje i interpretuje podane w podręczniku przykłady • prezentuje przykładowy plan podziału zadań w realizowanym szkolnym projekcie lub przedsięwzięciu • wie, jak pokonywać bariery decyzyjne i efektywnie motywować siebie i innych do pracy
Kreatywne myślenie i innowacje	• wie, że kreatywność to twórcze przeobrażanie zastanej rzeczywistości	• omawia jedną z technik kreatywnego myślenia na przykładzie z życia	• wskazuje różnice i podobieństwa między różnymi technikami kreatywnego myślenia	• omawia na przykładach, jak innowacje pozwalają budować przewagi	• samodzielnie analizuje i interpretuje podane w podręczniku przykłady

	- wymienia i krótko opisuje techniki kreatywnego myślenia - rozumie, że innowacyjność to wprowadzanie nowości na rynek	wymienia przykłady źródeł innowacji	rozumie, co wpływa na innowacyjność i rozróżnia innowacje procesowe oraz produktowe	konkurencyjne przedsiębiorstw rozumie, jak kreatywność wpływa na biznes	wskazuje przykłady innowacyjnych produktów i usług i łączy je z kreatywnym myśleniem
Specyfika projektu	- wyjaśnia istotę projektu - rozróżnia projekt od procesu - wskazuje etapy projektu	opisuje poszczególne etapy projektu	- na wybranym przykładzie opisuje szczegółowo przynajmniej jeden etap projektu - wie i rozumie, jaką odpowiedzialność - za projekt ponosi kierownik projektu i wskazuje jego główne zadania	planuje przykładowy projekt oraz wie, jak przygotować harmonogram	- samodzielnie analizuje i interpretuje podane w podręczniku przykłady - przedstawia możliwe problemy, które mogą wystąpić na różnych etapach realizacji projektu i proponuje środki zaradcze
Technika SMART w definiowaniu celów projektu	rozumie, na czym polega metoda SMART	wyjaśnia na przykładzie, na czym polega metoda SMART	- określa cele projektu za pomocą metody SMART - wie, na czym polega metoda SMARTer	szczegółowo analizuje poszczególne punkty metody SMART oraz SMARTer oraz proponuje przykłady ich wykorzystania w planowaniu np. własnej kariery zawodowej	- samodzielnie analizuje i interpretuje podane w podręczniku przykłady - wykorzystuje zasadę 6W przy określaniu celów projektów społecznych i biznesowych
Budżet w projekcie	- wyjaśnia, czym jest budżet w projekcie - przedstawia etapy planowania budżetu	- wie, jakie znaczenie ma monitorowanie budżetu - wyjaśnia, czym są przesunięcia (korekty) w budżecie	- omawia przyczyny przesunięć w budżecie - analizuje na przykładzie wybrany etap planowania budżetu	- szczegółowo analizuje poszczególne etapy planowania budżetu - samodzielnie wykonuje prosty przykładowy	- samodzielnie analizuje i interpretuje podane w podręczniku przykłady - dyskutuje na temat skutków jakie powodują przesunięcia w budżecie i

				budżet projektu lub przedsięwzięcia	zwraca uwagę na dobór zasobów do wykonywanego projektu • przedstawia możliwe źródła finansowania projektu
Sprawozdanie z zadania projektowego i analiza ryzyka w projekcie	• wyjaśnia z jakich punktów składa się raport końcowy • rozumie, czym jest ryzyko w projekcie	• potrafi wskazać etapy analizy ryzyka i metody zarządzania ryzykiem w projekcie • wie, jakie punkty wchodzi w skład przykładowego sprawozdania	• zna i rozumie źródła ryzyka i wie na czym polega zarządzanie ryzykiem w projekcie	• przygotowuje przykładowe sprawozdanie z realizacji projektu • wskazuje, jakie przykładowe załączniki należy zamieścić • prezentuje na przykładzie jedną z metod przeprowadzania analizy ryzyka	• samodzielnie analizuje i interpretuje podane w podręczniku przykłady • wie jakie znaczenie przy oszacowaniu ryzyka mają takie nauki, jak np. ekonometria czy statystyka • proponuje własne pomysły i rozwiązania na niwelowanie ryzyka w wybranych projektach
Przedsiębiorczość a rozwój społeczno- - gospodarczy	• wie i wyjaśnia, jak się klasyfikuje przedsiębiorców • zna podstawowe czynniki stymulujące i blokujące rozwój przedsiębiorczości • wymienia przynajmniej jedną instytucję państwową, której zadaniem jest wspieranie i promowanie przedsiębiorczości	• wyjaśnia zależności między rozwojem przedsiębiorczości i rozwojem gospodarczym regionu i kraju • rozumie, że działalność gospodarcza to zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana w imieniu własnym i w sposób ciągły	• wymienia wszystkie omówione instytucje wspierające przedsiębiorczość i krótko opisuje ich zadania • omawia na przykładach, jakie znaczenie dla gospodarki mają wybrane czynniki stymulujące lub hamujące rozwój przedsiębiorczości	• wyjaśnia, czym się różni aktywa od pasywów • precyzyjnie określa znaczenie przedsiębiorczości w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju lub regionu • wie i rozumie jakie znaczenie dla rozwoju przedsiębiorczości mają też business center club, akademickie inkubatory	• wskazuje różnice i podobieństwa między różnymi formami przedsiębiorstw • inicjuje dyskusję na temat przyczyn wysokiego wskaźnika mikroprzedsiębiorstw w Polsce • omawia bariery wejścia na rynek dla tzw. start-upów i inicjuje dyskusję na temat ich znaczenia w gospodarce

		• wyjaśnia, na czym polega wyodrębnienie prawne, ekonomiczne, terytorialne i organizacyjne przedsiębiorstwa		przedsiębiorczości czy aniołowie biznesu.	
Fundamentalne wartości gospodarki rynkowej	• wymienia główne filary rynku oraz podstawowe cechy gospodarki rynkowej • wie, że takie filary jak wolność, własność i konkurencja podlegają ochronie prawnej w Konstytucji RP	• opisuje szczegółowo przynajmniej jedną cechę gospodarki rynkowej i jeden filar rynku	• wskazuje na najważniejsze zalety i wady gospodarki rynkowej • rozumie znaczenie oparcia gospodarki na wolności gospodarczej, własności prywatnej i uczciwej konkurencji • szczegółowo omawia wszystkie filary rynku wraz z przykładami	• Wyjaśnia, jakie konsekwencje może przynieść ograniczanie swobody działalności gospodarczej • analizuje i omawia wszystkie cechy gospodarki rynkowej • wie i rozumie, do jakich skutków doprowadziły gospodarki centralnie planowane	• samodzielnie na przykładach historycznych dokonuje analizy porównawczej między gospodarką rynkową a centralnie planowaną • inicjuje dyskusję na temat przyczyn upadków gospodarek centralnie planowanych w Europie po 1989 roku
Rodzaje rynków i ich funkcje	• wyjaśnia, czym jest rynek i przedstawia funkcje rynku w gospodarce	• zna kryteria klasyfikacji rynku i wyjaśnia przynajmniej jedno kryterium klasyfikacji rynku • wie i rozumie, czym jest popyt, podaż i cena	• podaje przykłady wszystkich wymienionych kryteriów podziałów rynku • szczegółowo omawia wszystkie funkcje rynku • wie, że popyt, podaż i cena to najważniejsze mechanizmy rynkowe	• omawia wszystkich uczestników rynku • podaje przykłady różnych rynków i wskazuje na różnice i podobieństwa między nimi, oraz bariery wejścia na te rynki	• samodzielnie analizuje i interpretuje podane w podręczniku przykłady • wyjaśnia na czym polega „niewidzialna ręka rynku” oraz dostrzega różne patologie rynkowe takie jak np. szara strefa czy nieuczciwa konkurencja

Podmioty gospodarki rynkowej	wymienia wszystkie podmioty gospodarki rynkowej	wyjaśnia podstawowe zależności między podmiotami gospodarki rynkowej	omawia szczegółowo wszystkie podmioty gospodarcze i ich najważniejsze funkcje w gospodarce	- wie, że najważniejsze podmioty to przedsiębiorstwa i gospodarstwa domowe i wyjaśnia na przykładach w jaki sposób ich kondycja wpływa na stan państwa - wyjaśnia, jakie są źródła finansowania oraz najważniejsze wydatki wszystkich podmiotów gospodarczych	- samodzielnie analizuje i interpretuje podane w podręczniku przykłady - dostrzega pomocniczą funkcję organizacji pozarządowych i potrafi przedstawić przykłady fundacji i stowarzyszeń wspierających państwo i obywateli
Prawo popytu i podaży. Czynniki kształtujące popyt i podaż	- wyjaśnia na prostych przykładach, jak działa prawo popytu i prawo podaży - podaje przynajmniej po jednym czynnikiem wpływającym na popyt oraz podaż	- omawia podział popytu ze względu na zakres popytu i rodzaj potrzeb - omawia i podaje przykład przynajmniej jednego paradoksu ekonomicznego - wymienia najważniejsze rodzaje podaży - wskazuje na podstawowe zależności między popytem i podażą	- wymienia wszystkie determinanty popytu oraz podaży - dostrzega poza cenowe czynniki wpływające na wielkość popytu oraz strukturę podaży - zna i rozumie, jak działa zasada <i>ceteris paribus</i> (łac., 'wszystko inne jest równe')	- graficznie przedstawia zależności między popytem oraz podażą - omawia wszystkie wyjątki od prawa popytu i podaży i podaje do nich przykłady	- samodzielnie analizuje i interpretuje podane w podręczniku przykłady - przedstawia analizę przyczyn oraz skutków występowania paradoksów ekonomicznych - aktywnie dyskutuje np. na temat poglądu, że w dzisiejszej gospodarce rynkowej coraz częściej podaż kreuje popyt (podaje argumenty za i przeciw) - wyznacza punkt równowagi rynkowej jako punkt przecięcia krzywej popytu i krzywej podaży
Prawa konsumenta					

	• wie, kim jest konsument • zna i rozumie podstawowe rodzaje praw konsumenta • potrafi wymienić najważniejsze instytucje konsumenckie • wie, co to jest gwarancja i rękojmia	• odróżnia konsumenta od nabywcy • zna podstawowe kompetencje instytucji konsumenckich • odróżnia reklamację z tytułu gwarancji od reklamacji z tytułu rękojmi • jest krytyczny wobec ofert rynkowych, reklam i informacji o towarach i usługach • wie, że obowiązkiem sprzedawcy jest przyjąć reklamację od konsumenta	• rozumie, na czym polega różnica między wadami fizycznymi oraz prawnymi • wyjaśnia, jak się składa reklamację z tytułu gwarancji i z tytułu rękojmi • sporządza przykładową reklamację	• precyzyjnie tłumaczy zasady dokonywania zwrotu towaru bez wad • rozumie, na czym polega uchylenie się od załatwiania reklamacji i jakie niesie za sobą konsekwencje dla sprzedawcy i konsumenta	• samodzielnie analizuje i interpretuje podane w podręczniku przykłady • wskazuje na podstawowe błędy jakie popełniają konsumenci • aktywnie bierze udział lub jest głównym inicjatorem projektu <i>Dzień konsumenta</i> • podaje przykłady nieuczciwych praktyk stosowanych zarówno przez sprzedawców, jak i konsumentów
Parametry charakteryzujące gospodarkę	• krótko wyjaśnia, co to są PKB, wskaźniki inflacji, bezrobocia oraz zatrudnienia	• dostrzega różnicę między PKB a PKB <i>per capita</i> i wyjaśnia, czym charakteryzuje się stopa wzrostu PKB • dostrzega zależności między bezrobociem a wskaźnikiem zatrudnienia	• omawia rodzaje inflacji i bezrobocia i wskazuje na ich główne przyczyny • wyjaśnia, o czym świadczy wzrost lub spadek PKB przez dwa kolejne kwartały	• interpretuje dane statystyczne na temat PKB, inflacji, bezrobocia i zatrudnienia • rozumie główne założenia metody obliczania PKB	• wskazuje na inne parametry gospodarcze, dzięki którym możliwa jest pełniejsza ocena danej gospodarki • omawia zależności między inflacją a bezrobociem na przykładzie transformacji gospodarczej w Polsce na przełomie lat 80. i 90. XX wieku
Budżet państwa i jednostek terytorialnych	• wyjaśnia, czym jest budżet państwa		• potrafi wymienić wszystkie główne źródła	• dostrzega znaczenie funduszy unijnych i	• samodzielnie na przykładach dokonuje

	• wie, że głównym źródłem dochodów budżetu państwa są podatki • podaje przykładowe wydatki państwa • wie, co to jest deficyt budżetowy i dług publiczny	• omawia rolę budżetu państwa oraz zasady budżetowe • podaje przynajmniej po jednym przykładzie dochodów podatkowych i niepodatkowych budżetu państwa • zna i omawia klasyfikację COFOG • wskazuje na podstawowe różnice między budżetem państwa a budżetem jednostek samorządu terytorialnego • rozumie zależności między długiem publicznym a deficytem budżetowym	dochodów państwa i jednostek samorządowych • wyjaśnia celowość głównych wydatków państwa oraz jednostek samorządowych • omawia różnice między dotacjami a subwencjami • podaje konkretne przykłady dotacji i subwencji • podaje przyczyny wzrostu długu publicznego i powstawania deficytu budżetowego	omawia na przykładach ich wpływ na gospodarkę • wyjaśnia znaczenie konieczności przestrzegania limitu długu publicznego i deficytu budżetowego	analizy budżetu państwa oraz jednostek samorządowych • formułuje wnioski i rekomendacje odnośnie konieczności zwiększenia lub zmniejszenia wydatków • inicjuje i prowadzi dyskusję, debatę na temat znaczenia budżetu państwa dla konsumentów i przedsiębiorców • podaje przykłady wspierania przez budżet państwa konsumentów oraz firm i ocenia zasadność tego wsparcia
Podmioty polityki społecznej	• wie i rozumie, że polityka społeczna ma duży wpływ na prawidłowe funkcjonowanie państwa • wskazuje 3 główne cele polityki społecznej • potrafi wymienić przynajmniej jeden krajowy i międzynarodowy podmiot społeczny	• dostrzega główne problemy społeczne w Polsce • krótko omawia cele polityki społecznej • wyjaśnia funkcje wybranych podmiotów społecznych	• dostrzega i omawia wszystkie obszary polityki społecznej • wie, że inwestowanie w człowieka to najefektywniejsze narzędzie aktywizacji i rozwoju społecznego • wyjaśnia funkcje i przykładowe zadania podmiotów społecznych	• dostrzega rolę i znaczenie organizacji pozarządowych • proponuje rozwiązania dla wybranych problemów społecznych	• wyjaśnia różnice i zasadność stosowania różnych rodzajów polityk społecznych • analizuje przyczyny i skutki problemów społecznych na wybranych przykładach • interpretuje wskaźnik Giniego i wyjaśnia znaczenie nierówności społecznych

Patriotyzm ekonomiczny	• wie i rozumie, że patriotyzm ekonomiczny przynosi wiele korzyści • potrafi rozpoznać polski produkt	• dostrzega różnice między patriotyzmem konsumenckim i gospodarczym • wyjaśnia, kim jest świadomy konsument • potrafi podać prefiksy innych niż polskie produkty	• wskazuje korzyści oraz wyzwania związane z patriotyzmem ekonomicznym • wie, jak dokonać świadomych wyborów konsumenckich	• podaje przykłady polskich produktów, które osiągnęły sukces w kraju i na świecie • wyjaśnia, jakie znaczenie ma patriotyzm ekonomiczny w czasach globalizacji	• samodzielnie analizuje i interpretuje podane w podręczniku przykłady • podaje przykłady polskich hitów eksportowych oraz głównych odbiorców polskiego eksportu • dostrzega trendy gospodarcze np. protekcjonizm i podaje ich przykłady
------------------------	--	--	---	--	--

Opracowanie na podstawie wydawnictwa WSiP